

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-11594/2013-ERU

V Jihlavě dne 15. října 2013

Číslo jednací: 11594-9/2013-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-11594/2013-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 22. července 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost **D.I.S., spol. s r.o.**, se sídlem Brno – Královo Pole, Křižíkova 3009/72a, PSČ: 612 00, IČ: 46975616, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost D.I.S., spol. s r.o., se sídlem Brno – Královo Pole, Křižíkova 3009/72a, PSČ: 612 00, IČ: 46975616, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů,

- prováděl dne 24. srpna 2012 v obci Vladislav u č. p. 197 v souvislosti s realizací stavby „Ochrana vod v povodí řeky Dyje – II. etapa 2, Vladislav - ČOV a kanalizace“
- prováděl dne 24. září 2012 v obci Moravský Krumlov, ulice Tiskárenská u č. p. 437, v souvislosti s realizací stavby „Ochrana vod v povodí řeky Dyje – II. etapa, podprojekt 5, Moravský Krumlov – ČOV a kanalizace“
- prováděl dne 25. září 2012 v obci Vladislav u č. p. 25 v souvislosti s realizací stavby „Ochrana vod v povodí řeky Dyje – II. etapa 2, Vladislav - ČOV a kanalizace“

v ochranném pásmu středotlakého plynovodu PE d 63 zemní práce, při kterých došlo třikrát k poškození tohoto plynárenského zařízení, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, dopustil spáchání tří správních deliktů uvedených v ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu

státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti D.I.S., spol. s r.o., se sídlem Brno – Královo Pole, Křižíkova 3009/72a, PSČ: 612 00, IČ: 46975616, za spáchání tří správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 65 000 Kč** (slovy: šedesát pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 10613.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti D.I.S., spol. s r.o., se sídlem Brno – Královo Pole, Křižíkova 3009/72a, PSČ: 612 00, IČ: 46975616, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 10613.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 22. července 2013 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností D.I.S., spol. s r.o., se sídlem Brno – Královo Pole, Křižíkova 3009/72a, PSČ: 612 00, IČ: 46975616 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit jednáním uvedeným ve výroku I. tohoto rozhodnutí.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontrol, zahájených dne 12. března 2013 podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, č. j. [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE].

II. Kontrolní zjištění

II.1. Kontrolní zjištění vyplývající z protokolu č. [REDAKCE], č. j. [REDAKCE]

Stavebně technická činnost účastníka řízení na stavbě „Ochrana vod v povodí řeky Dyje – II. etapa 2 Vladislav - ČOV a kanalizace“ byla zajišťována na základě stavebního povolení vydaného Městským úřadem Třebíč pro umístění stavby na vymezených pozemcích katastrálního území Vladislav. Dále bylo zjištěno, že účastník řízení uzavřel smlouvu o dílo se Svazem VKMO s.r.o., IČ: 25572245, se sídlem Soběšická 156, 638 00 Brno, jejímž předmětem bylo provedení stavebních prací vázaných k výstavbě výše uvedené stavby. Na základě této smlouvy byl podepsán předávací protokol, ve kterém investor předává staveniště a příslušnou technickou dokumentaci účastníkovi řízení. Součástí této dokumentace pak bylo i Vyjádření o existenci sítí plynárenského zařízení – hlavní kanalizační řad, ve kterém je konstatováno, že v místě provádění zemních prací dojde ke křížení a souběhu s plynárenským zařízením. Ze strany účastníka řízení nebylo ve věci stavby kanalizační přípojky požádáno o vytýčení stávajícího plynárenského zařízení a tím nebyly dodrženy podmínky pro provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

Zároveň bylo zjištěno, že dne 24. srpna 2012 došlo v obci Vladislav u č. p. 197 v důsledku provádění zemních prací souvisejících s výstavbou kanalizační přípojky k poškození středotlakého plynovodu PE d 63. Tyto práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, byly realizovány zaměstnanci účastníka řízení. O vzniku poškození plynárenského zařízení byl učiněn zápis do stavebního deníku a toto poškození bylo bezprostředně hlášeno správci plynárenské distribuční soustavy. Podle přílohy protokolu o narušení ochranného pásma došlo v důsledku poruchy k úniku plynu v množství 2232 m³ s délkou trvání 30 minut. V důsledku této situace byla přerušena dodávka plynu pěti odběratelům. Způsobená škoda byla účastníkem řízení uhrazena beze zbytku.

Pro zamezení vzniku obdobné situace účastník řízení nařídil příslušným pracovníkům, aby při provádění obdobných staveb nebylo bráno za rozhodné pouze jejich vytýčení pro provedení jejich vlastních páteřních řádů, ale aby následně bylo toto vytýčení vyžadováno i pro provedení jednotlivých jejich přípojek, či napojení k nim, a to bez ohledu na případné věcné, časové nebo finanční limity s tím spojené.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu sp. zn. [REDAKCE] a jsou uvedeny také v Protokolu č. [REDAKCE] o výsledku kontroly ze dne 6. května 2013, se kterým byl účastník řízení dne 6. června 2013 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

II.2. Kontrolní zjištění vyplývající z protokolu č. [REDAKCE], č. j. [REDAKCE]

Stavebně technická činnost účastníka řízení na stavbě „Ochrana vod v povodí řeky Dyje – II. etapa, podprojekt 5, Moravský Krumlov – ČOV a kanalizace“ byla zajišťována

na základě stavebního povolení vydaného Městským úřadem Třebíč pro umístění stavby na vymezených pozemcích katastrálního území Moravský Krumlov. Dále bylo zjištěno, že účastník řízení uzavřel smlouvu o dílo se Svazem VKMO s.r.o., jejímž předmětem bylo provedení stavebních prací vázaných k výstavbě výše uvedené stavby. Na základě této smlouvy byl podepsán předávací protokol, ve kterém investor předává staveniště a příslušnou technickou dokumentaci účastníkovi řízení. Součástí této dokumentace pak bylo i Vyjádření o existenci sítě plynárenského zařízení – hlavní kanalizační řad, ve kterém je konstatováno, že v místě provádění zemních prací dochází ke křížení a souběhu se stávajícím plynovodem a plynovodními přípojkami ve správě správce. Na základě podmínek pro provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení provedl účastník řízení vytyčení plynárenského zařízení a seznámení zaměstnanců s polohou plynárenského zařízení, rozsahem pásma a podmínkami pro provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení (doloženo zápisem o školení bezpečnosti práce).

Zároveň bylo zjištěno, že dne 24. září 2012 došlo v obci Moravský Krumlov, ulice Tiskárenská u č.p. 437, v důsledku provádění zemních prací souvisejících s realizací výše uvedené stavby k poškození středotlakého plynovodu PE d 63. Tyto práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, byly realizovány výhradně zaměstnanci účastníka řízení. O vzniku poškození plynárenského zařízení byl učiněn zápis do stavebního deníku a účastník řízení se k němu vyjádřil v záznamu o místním šetření. Zde uvádí, že před započítím prací nechal účastník řízení plynárenské zařízení vytyčit. Z provedeného vytyčení i situačního schématu bylo patrné, že se nachází v místě křížení plynárenského zařízení a budované kanalizační přípojky. Samotné zemní práce pak byly prováděny tak, že zaměstnanec kontrolované osoby prováděl ruční sondování ve výkopu a následně strojník tuto prosondovanou zeminu vybíral strojním mechanismem (bagr Takeuchi). Během tohoto nakládání však došlo ke kontaktu strojního mechanismu a plynárenského zařízení, které bylo porušeno.

Poškození plynárenského zařízení bylo zaměstnanci účastníka řízení bezprostředně hlášeno správci. Podle protokolu o narušení ochranného pásma plynárenského zařízení, resp. jeho přílohy, došlo v důsledku poruchy k úniku plynu v množství 439 m³ s dobou trvání 9 minut. V důsledku této situace byla přerušena dodávka plynu jednomu odběrateli. Vzniklá škoda byla účastníkem řízení v plné výši uhrazena.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu sp. zn. [REDAKCE] a jsou uvedeny také v Protokolu č. [REDAKCE] o výsledku kontroly ze dne 27. března 2013, se kterým byl účastník řízení dne 23. dubna 2013 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

II.3. Kontrolní zjištění vyplývající z protokolu č. [REDAKCE], č. j. [REDAKCE]

Stavebně technická činnost účastníka řízení na stavbě „Ochrana vod v povodí řeky Dyje – II. etapa 2 Vladislav - ČOV a kanalizace“ byla zajišťována na základě stavebního povolení vydaného Městským úřadem Třebíč pro umístění stavby na vymezených pozemcích katastrálního území Vladislav. Dále bylo zjištěno, že účastník řízení uzavřel smlouvu o dílo se Svazem VKMO s.r.o., IČ: 25572245, se sídlem Soběšická 156, 638 00 Brno, jejímž předmětem bylo provedení stavebních prací vázaných k výstavbě výše uvedené stavby. Na základě této smlouvy byl podepsán předávací protokol, ve kterém investor předává staveniště a příslušnou technickou dokumentaci kontrolou dotčenému zhotoviteli stavby. Součástí této dokumentace pak bylo i Vyjádření o existenci sítí PZ – hlavní kanalizační řad, ve kterém je konstatováno, že v místě provádění zemních prací dochází ke křížení a souběhu se stávajícím plynovodem a plynovodními přípojkami ve správě správce. Na základě tohoto vyjádření provedl účastník řízení vytyčení plynárenského zařízení a seznámení pracovníků s polohou tohoto zařízení, rozsahem ochranného pásma a podmínkami pro provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení (doloženo Zápisem o školení bezpečnosti práce).

Zároveň bylo zjištěno, že dne 25. září 2012 došlo v obci Vladislav v důsledku provádění zemních prací souvisejících s realizací výše popsané stavby k poškození středotlakého plynovodu PE d 63, přičemž tyto práce byly realizovány výhradně zaměstnanci účastníka řízení. O vzniku poškození plynárenského zařízení byl učiněn zápis do stavebního deníku. V něm účastník řízení uvádí, že poškození plynárenského zařízení bylo okamžitě hlášeno na poruchovou službu RWE na číslo 1239. Okolí poškození pak bylo zajištěno tak, aby se k místu poškození nemohl dostat nikdo s otevřeným ohněm. Dále se ke vzniku poškození účastník řízení vyjádřil v záznamu o místním šetření. Zde uvádí, že před započítím prací bylo plynárenské zařízení vytyčeno. Z důvodu geologického podloží v lokalitě provádění prací (třída horniny 5 až 7) byla použita lžíce bagru s atypickou délkou hrotů 20 cm. Toto si však neuvědomil strojník obsluhující strojní mechanismus (bagr CAT 313D) vlivem čehož došlo k poškození plynárenského zařízení, které bylo zaměstnanci účastníka řízení bezprostředně hlášeno. Podle Protokolu o narušení ochranného pásma plynárenského zařízení, resp. jeho přílohy, došlo v důsledku poruchy k úniku plynu o množství 1023 m³ v době trvání 30 minut. V důsledku této situace byla přerušena dodávka plynu 14 odběratelům. Vzniklá škoda byla účastníkem řízení v plné výši uhrazena.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu sp. zn. [REDAKCE] a jsou uvedeny také v Protokolu č. [REDAKCE] o výsledku kontroly ze dne 2. dubna 2013, se kterým byl účastník řízení dne 23. dubna 2013 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správních řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. [REDAKCE], č. j. [REDAKCE] a č. j. [REDAKCE] dne 22. července 2013 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrhнул žádné další důkazy.

Úřad převzal dne 22. července 2012 do správního spisu sp. zn. [REDAKCE] kontrolní spis, sp. zn. [REDAKCE], o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. [REDAKCE]. Dále Úřad převzal téhož dne do správního spisu sp. zn. [REDAKCE] kontrolní spis, sp. zn. [REDAKCE], o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. [REDAKCE] a téhož dne převzal do správního spisu sp. zn. [REDAKCE] také kontrolní spis, sp. zn. [REDAKCE] o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. [REDAKCE].

Dne 24. září 2013 vydal Úřad Usnesení, kterým spojil správní řízení vedená s účastníkem řízení pod č. j. [REDAKCE], č. j. [REDAKCE] a č. j. [REDAKCE] do společného řízení vedeného pod sp. zn. KO-11594/2013-ERU. Tuto skutečnost Úřad oznámil účastníkovi řízení oznámením o vedení společného řízení č. j. 11594-3/2013.

Dne 13. června 2013 vydal Úřad usnesení č. j. 11594-4/2013-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne, ve kterém stanovil účastníkovi řízení povinnost zaslat Úřadu kopii výkazu zisku a ztrát za minulé a aktuální účetní období nebo jiný obdobný doklad, kterým by účastník řízení doložil své aktuální hospodářské výsledky či majetkové poměry, a to ve lhůtě do sedmi dnů od doručení tohoto usnesení. Požadované podklady byly účastníkem řízení zaslány dne 19. června 2013.

Dne 7. října 2013 zaslal správní orgán účastníku řízení oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 11594-7/2013-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil a vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení, s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení ani nenavrhнул provedení dalších důkazů a neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu věci

Správní orgán na základě uvedeného spisového materiálu dospěl k následujícím skutkovým zjištěním.

IV.1. Skutkový stav ve věci porušení středotlakého plynovodu PE d 36 dne 24. srpna 2012

Dne 18. června 2010 bylo vydáno Městským úřadem Třebíč stavení povolení na stavbu „Ochrana vod v povodí řeky Dyje – II. etapa 2 Vladislav - ČOV a kanalizace“. Dne 12. října 2010 uzavřel účastník řízení se Svazem VKMO s.r.o., IČ: 25572245, se sídlem Soběšická 156, 638 00 Brno smlouvu o dílo, jejímž předmětem bylo provedení stavebních prací vázaných k výstavbě výše uvedené stavby. Na základě této smlouvy byl podepsán dne 9. března 2011 předávací protokol, ve kterém investor předává staveniště a příslušnou technickou dokumentaci účastníkovi řízení. Účastník řízení obdržel též stanovisko společnosti Jihomoravská plynárenská, a.s., ve kterém jsou stanoveny podmínky pro provádění činnosti v ochranném pásmu plynárenských zařízení. Ze strany účastníka řízení nebylo ve věci stavby kanalizační přípojky požádáno o vytýčení stávajícího plynárenského zařízení a tím nebyly dodrženy podmínky pro provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

Dne 24. srpna 2012 došlo v obci Vladislav u č. p. 197 v důsledku provádění zemních prací souvisejících s výstavbou kanalizační přípojky k poškození středotlakého plynovodu PE d 63. Tyto práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, byly realizovány zaměstnanci účastníka řízení prostřednictvím strojní mechanizace. O vzniku poškození plynárenského zařízení byl učiněn zápis do stavebního deníku a toto poškození bylo bezprostředně hlášeno správci plynárenské distribuční soustavy. Podle přílohy protokolu o narušení ochranného pásma došlo v důsledku poruchy k úniku plynu v množství 2232 m³ s délkou trvání 30 minut. V důsledku této situace byla přerušena dodávka plynu pěti odběratelům. Způsobená škoda ve výši 34 852 Kč byla účastníkem řízení uhrazena beze zbytku.

Pro zamezení vzniku obdobné situace účastník řízení nařídil příslušným pracovníkům, aby při provádění obdobných staveb nebylo bráno za rozhodné pouze jejich vytýčení pro provedení jejich vlastních páteřních řádů, ale aby následně bylo toto vytýčení vyžadováno i pro provedení jednotlivých jejich přípojek, či napojení k nim, a to bez ohledu na případné věcné, časové nebo finanční limity s tím spojené.

IV.2. Skutkový stav ve věci porušení středotlakého plynovodu PE d 36 dne 24. září 2012

Dne 16. října 2009 bylo vydáno Městským úřadem Třebíč stavení povolení na stavbu „Ochrana vod v povodí řeky Dyje – II. etapa, podprojekt 5, Moravský Krumlov – ČOV a kanalizace“. Dne 12. října 2010 uzavřel účastník řízení se Svazem VKMO s.r.o., IČ: 25572245, se sídlem Soběšická 156, 638 00 Brno smlouvu o dílo, jejímž předmětem bylo provedení stavebních prací vázaných k výstavbě výše uvedené stavby. Na základě této

smlouvy byl podepsán dne 14. března 2011 předávací protokol, ve kterém investor předává staveniště a příslušnou technickou dokumentaci účastníkovi řízení. Účastník řízení obdržel též stanovisko společnosti Jihomoravská plynárenská, a.s., ve kterém jsou stanoveny podmínky pro provádění činnosti v ochranném pásmu plynárenských zařízení.

Na základě podmínek pro provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení bylo provedeno dne 30. března 2011 vytyčení plynárenského zařízení, o čemž byl vyhotoven protokol č. [REDAKCE], a seznámení zaměstnanců s polohou plynárenského zařízení, rozsahem pásma a podmínkami pro provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení (doloženo zápisem o školení bezpečnosti práce).

Zároveň bylo zjištěno, že dne 24. září 2012 došlo v obci Moravský Krumlov, ulice Tiskářská u č.p. 437, v důsledku provádění zemních prací souvisejících s realizací výše popsané stavby k poškození středotlakého plynovodu PE d 63. Tyto práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, byly realizovány výhradně zaměstnanci účastníka řízení. Samotné zemní práce pak byly prováděny tak, že zaměstnanec účastníka řízení prováděl ruční sondování ve výkopu a následně strojník tuto prosondovanou zeminu vybíral strojním mechanismem (bagr Takeuchi). Během tohoto nakládání však došlo ke kontaktu strojního mechanismu a plynárenského zařízení, které bylo porušeno.

O vzniku poškození plynárenského zařízení byl učiněn zápis do stavebního deníku. Poškození plynárenského zařízení bylo zaměstnanci účastníka řízení bezprostředně hlášeno správci distribuční soustavy. Podle protokolu o narušení ochranného pásma plynárenského zařízení, resp. jeho přílohy, došlo v důsledku poruchy k úniku plynu v množství 439 m³ s dobou trvání 9 minut. V důsledku této situace byla přerušena dodávka plynu jednomu odběrateli. Vzniklá škoda ve výši 10 180,50 Kč byla účastníkem řízení v plné výši uhrazena.

IV.3. Skutkový stav ve věci porušení středotlakého plynovodu PE d 36 dne 25. září 2012

Dne 18. června 2010 bylo vydáno Městským úřadem Třebíč stavení povolení na stavbu „Ochrana vod v povodí řeky Dyje – II. etapa 2 Vladislav - ČOV a kanalizace“. Dne 12. října 2010 uzavřel účastník řízení se Svazem VKMO s.r.o., IČ: 25572245, se sídlem Soběšická 156, 638 00 Brno smlouvu o dílo, jejímž předmětem bylo provedení stavebních prací vázaných k výstavbě výše uvedené stavby. Na základě této smlouvy byl podepsán dne 9. března 2011 předávací protokol, ve kterém investor předává staveniště a příslušnou technickou dokumentaci účastníkovi řízení. Účastník řízení obdržel též stanovisko společnosti Jihomoravská plynárenská, a.s., ve kterém jsou stanoveny podmínky pro provádění činnosti v ochranném pásmu plynárenských zařízení. Na základě tohoto vyjádření bylo provedeno dne 20. června 2012 vytyčení plynárenského zařízení, o čemž byl sepsán protokol č. [REDAKCE], a seznámení pracovníků s polohou tohoto zařízení, rozsahem ochranného pásma a podmínkami pro provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení (doloženo Zápisem o školení bezpečnosti práce).

Zároveň bylo zjištěno, že dne 25. září 2012 došlo v obci Vladislav v důsledku provádění zemních prací souvisejících s realizací výše popsané stavby k poškození středotlakého plynovodu PE d 63, přičemž tyto práce byly realizovány výhradně zaměstnanci účastníka řízení. Z důvodu geologického podloží v lokalitě provádění prací (třída horniny 5 až 7) byla použita lžíce bagru s atypickou délkou hrotů 20 cm. Toto si však neuvědomil strojník obsluhující strojní mechanismus (bagr CAT 313D) vlivem čehož došlo k poškození plynárenského zařízení, které bylo zaměstnanci účastníka řízení bezprostředně hlášeno. Podle Protokolu o narušení ochranného pásma plynárenského zařízení, resp. jeho přílohy, došlo v důsledku poruchy k úniku plynu o množství 1023 m³ v době trvání 30 minut. V důsledku této situace byla přerušena dodávka plynu 14 odběratelům. O vzniku poškození plynárenského zařízení byl učiněn zápis do stavebního deníku a poškození plynárenského zařízení bylo okamžitě hlášeno na poruchovou službu RWE na číslo 1239. Okolí poškození pak bylo zajištěno tak, aby se k místu poškození nemohl dostat nikdo s otevřeným ohněm. Vzniklá škoda ve výši 23 862 Kč byla účastníkem řízení v plné výši uhrazena.

V. Právní hodnocení

V.1. Vymezení definičních znaků skutkové podstaty správního deliktu

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu.

Z výkladu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona dále též vyplývá, že trestat lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj) mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil.

Správní orgán se při posuzování správních deliktů účastníka řízení zabýval tím, zda to byl právě účastník řízení, kdo se dopustil předmětného protiprávního jednání, dále též skutkovým průběhem tohoto jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona) a též otázkou, zda účastník řízení prováděl výkopové práce s maximální opatrností.

V.2. Právní posouzení porušení středotlakého plynovodu PE d 36 dne 24. srpna 2012

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl práce v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlakého plynárenského zařízení. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že práce prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z převzaté projektové dokumentace. Účastník řízení nesplnil svou povinnost provést vytyčení plynárenského zařízení (vyplývající ze stanoviska) a zjistit tak přesnou polohu plynárenského zařízení. Účastník řízení však měl informaci o tom, že na území, kde byly předmětné práce prováděny, se nachází zařízení plynárenské distribuční soustavy a věděl, že se má v ochranném pásmu plynárenského zařízení chovat určitým způsobem. Účastník řízení si tak měl být vědom, že se při provádění prací, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj) mezi nímž a způsobeným následkem

je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který svými vlastními silami prováděl zemní výkopové práce tak, že došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 36.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 2232 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 30 minut), v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k pěti konečným zákazníkům. Není tak pochyb, že svým jednáním účastník řízení ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení prováděl dne 24. srpna 2012 v obci Vladislav u č. p. 197 v souvislosti s realizací stavby „Ochrana vod v povodí řeky Dyje – II. etapa 2, Vladislav - ČOV a kanalizace“ v ochranném pásmu středotlakého plynovodu PE d 63 zemní práce, při kterých došlo k poškození tohoto plynárenského zařízení, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty stricto sensu materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. ustanovení § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě, kdy si účastník řízení počínal v ochranném pásmu neobezřetně tak, že poškodil středotlaký plynovod PE d 36, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší (v celkovém množství 2232 m³) s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 120 minut, v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu konečným zákazníkům, došlo k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť byl narušen zájem společnosti na nepřetržitém provozu plynárenského zařízení a dodávkách zemního plynu směrem k odběratelům.

V.3. Právní posouzení porušení středotlakého plynovodu PE d 36 dne 24. září 2012

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl práce v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlakého plynárenského zařízení. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že práce prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z převzaté projektové dokumentace. Vědomost účastníka řízení o existenci ochranného pásma v místě provádění prací správní orgán vyvozuje též zejména z toho, že přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení bylo v terénu provedeno barvou na osu potrubí. Účastník řízení tedy nepochybně přesně věděl, kde se ochranné pásmo nachází. Účastník řízení si tak musel být vědom, že se při provádění prací nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj) mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který svými vlastními silami prováděl zemní výkopové práce tak, že došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 36.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 439 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 9 minut), v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k jednomu konečnému zákazníkovi. Svým jednáním tak účastník ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení prováděl dne 24. září 2012 v obci Moravský Krumlov, ulice Tiskárenská u č. p. 437, v souvislosti s realizací stavby „Ochrana vod v povodí řeky Dyje – II. etapa, podprojekt 5,

Moravský Krumlov – ČOV a kanalizace“ v ochranném pásmu středotlakého plynovodu PE d 63 zemní práce, při kterých došlo k poškození tohoto plynárenského zařízení, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Co se týče prokázání materiální stránky správního deliktu, v daném případě, kdy si účastník řízení počínal v ochranném pásmu nebezpečně tak, že poškodil středotlaký plynovod PE d 36, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší (v celkovém množství 439 m³) s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 9 minut, v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu konečným zákazníkům, došlo k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť byl narušen zájem společnosti na nepřetržitém provozu plynárenského zařízení a dodávkách zemního plynu směrem k odběratelům.

V.4. Právní posouzení porušení středotlakého plynovodu PE d 36 dne 25. září 2012

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl práce v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlakého plynárenského zařízení. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že práce prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z převzaté projektové dokumentace. Vědomost účastníka řízení o existenci ochranného pásma v místě provádění prací správní orgán vyvozuje též zejména z toho, že přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení bylo v terénu provedeno barvou na osu potrubí. Účastník řízení tedy nepochybně přesně věděl, kde se ochranné pásmo nachází. Účastník řízení si tak musel být vědom, že se při provádění prací nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činností v ochranném pásmu či mimo něj) mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který svými vlastními silami prováděl zemní výkopové práce tak, že došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 36.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 1023 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 30 minut), v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu ke 14 konečným zákazníkům. Svým jednáním tak účastník ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení prováděl dne 25. září 2012 v obci Vladislav u č. p. 25 v souvislosti s realizací stavby „Ochrana vod v povodí řeky Dyje – II. etapa 2, Vladislav - ČOV a kanalizace“ v ochranném pásmu středotlakého plynovodu PE d 63 zemní práce, při kterých došlo k poškození tohoto plynárenského zařízení, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Co se týče prokázání materiální stránky správního deliktu, v daném případě, kdy si účastník řízení počínal v ochranném pásmu neobezřetně tak, že poškodil středotlaký plynovod PE d 36, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší (v celkovém množství 439 m³) s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 9 minut, v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu konečným zákazníkům, došlo k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť byl narušen zájem společnosti na nepřetržitém provozu plynárenského zařízení a dodávkách zemního plynu směrem k odběratelům.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou u některého z výše zmíněných správních deliktů naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchané správní delikty podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Tímto svým jednáním se tak účastník řízení dopustil spáchaní tří správních deliktů ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Spáchaní více deliktů před vydáním pravomocného rozhodnutí právní teorie označuje za souběh správních deliktů, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně odsouzen či potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel několika skutky opakovaně dopustil naplnění stejné skutkové podstaty. Pro zodpovězení hmotněprávní otázky, jak postihnout delikventa, který se několika skutky dopustil více správních deliktů, nedává energetický zákon žádnou odpověď a není tedy zřejmé, podle které z rovnorodých právních zásad zákonodárce zamýšlel postupovat: zda podle zásady kumulativní, asperační nebo absorpční.

Lze lehce dovodit, že uložení pokuty za každý skutek izolovaně posuzovaný by mohlo vést ke zcela absurdním důsledkům, kdy by bylo možno jednomu účastníkovi řízení uložit desítky pokut o celkové výši v řádu set milionů; takovou možnost považuje Úřad za odporující smyslu a účelu zákona. Mlčení zákonodárce o tom, jak právně posoudit souběh deliktů, tedy v žádném případě nelze řešit ve prospěch zásady sčítací, která je jen jednou z rovnocenných právních zásad, užívaných právními řády pro řešení takových případů. Pro její upřednostnění není žádný faktický ani právní důvod.

Jestliže zákon vůbec určitou otázku neřeší a nebylo by proto možno spravedlivě rozhodnout, je nutno obrátit se k obsahově nejbližším právním předpisům, které tyto otázky zodpovídají (per analogiam legis) a není-li ani jich, užít analogie práva, tedy obecných právních principů (postup per analogiam iuris). Jiný postup v právním státě, který musí vycházet z principu jednotného právního řádu, možný není, i když je samozřejmé, že pozitivněprávní zákonná úprava by byla nanejvýš žádoucí a užití analogie v oblasti správního trestání je vůbec možné jen omezeně a to vždy jen ve prospěch delikventa.

V tomto případě je tedy nutné i pro případy reálné konkurence správních deliktů analogicky aplikovat ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční. Podle tohoto ustanovení se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uložení sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji postižitelný. Ve svých důsledcích to znamená, že správní orgán v uvedeném případě vysloví vinu za všechny sbíhající se delikty, ale sankci (pokutu) uloží ve výměře ustanovení vztahujícího se na ten ze sbíhajících se deliktů, který je nejprísněji postižitelný a pokud u sbíhajících se správních deliktů je stanovena sankce shodná, uloží jedinou sankci ve výměře podle nejzávažnějšího z nich. K použití zásady absorpční při správněprávním trestání za spáchání více správních deliktů projednaných ve společném řízení dochází ostatně také příslušná judikatura či odborná literatura.

Jako nejzávažnější z výše popsaných skutků správní orgán vyhodnotil jednání účastníka řízení, kdy dne 25. září 2012 došlo v obci Vladislav v důsledku provádění zemních prací souvisejících s realizací výše popsané stavby k poškození středotlakého plynovodu PE d 63. Tento správní delikt hodnotí správní orgán jako nejzávažnější právě proto, že deliktním jednáním účastníka řízení, došlo v důsledku použití strojní mechanizace v ochranném pásmu plynárenského zařízení, o jehož existenci účastník řízení věděl (v rozporu s podmínkami vymezenými správcem plynárenského zařízení), k přerušení dodávek zemního plynu ke 14 konečným zákazníkům. Tuto úvahu správní orgán opírá o účel a smysl zákazu provádění činnosti v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Jak bylo řečeno již výše, úprava ochranných pásem je v energetickém zákoně řešena proto, aby nedocházelo k ohrožení spolehlivosti a bezpečnosti provozu plynárenských zařízení. Účelem dotčeného ustanovení je tak veřejný zájem na bezproblémovém fungování plynárenského zařízení tak, aby nedocházelo k přerušování dodávek plynu konečným zákazníkům. Jelikož při spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona dne 25. září 2013 účastník řízení narušil prostřednictvím strojního mechanismu plynárenské

zařízení tak, že v konečném důsledku toto narušení znamenalo výpadek dodávek pro 14 koncových zákazníků, považuje správní orgán spáchání tohoto správního deliktu za závažnější než ostatní, kterých se účastník řízení dopustil.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 22. července 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit toto ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Porušení povinností vyplývajících z ust. § 68 odst. 3 energetického považuje správní orgán za závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušení dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržením stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlídnuto k faktu, že zemní práce byly prováděny v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím strojní mechanizace, přestože účastník řízení věděl o existenci a přesné trase plynárenského zařízení, čímž nedodržel podmínky správce distribuční soustavy. Toto jednání účastníka řízení tak nelze chápat jako bdělý postup a Úřad k této skutečnosti přihlédl jako k přitěžující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaký plynovod PE d 36, přičemž došlo při následné opravě k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 1023 m³, v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu celkem ke 14 konečným zákazníkům. Tyto údaje vypovídají o střední energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti tak nepřihlédl ani jako k přitěžující ani jako k polehčující okolnosti.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 30 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost. Naopak je nutno přihlédnout při výměře sankce (v rámci použití zásady absorpční), že účastník řízení spáchal tři totožné správní delikty (narušení ochranného pásma prostřednictvím strojní mechanizace), které jsou posuzovány v souběhu. Tuto skutečnost hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost.

Úřad taktéž přihlédl k výši škod, které účastník řízení dobrovolně uhradil.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. V souvislosti s tím se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné

informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Úřad tak vycházel z výkazu zisků a ztrát k 31. prosinci 2012, který byl účastníkem řízení zaslán dne 2. října 2013. Z výkazu zisků a ztrát vyplývá, že v roce 2012 vykázal účastník řízení výkony ve výši 609 652 000 Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření činil 57 716 000 Kč. Výsledek hospodaření před zdaněním v roce 2012 vykázal účastník řízení ve výši 55 614 000 Kč. Do 30. června 2013 pak účastník řízení vykázal výkony ve výši 313 228 000 Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření činil 23 871 000 Kč. Výsledek hospodaření v tomto období vykázal účastník řízení ve výši 22 520 000 Kč. S ohledem na výši dokazovaných tržeb za výkony nepovažuje Úřad uloženou pokutu za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlédnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost

dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 65 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Eva Dlouhá
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

